

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 24 päivänä toukokuuta 2004,

Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä, koskien komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lyhyen aikavälin tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 1165/98 muuttamisesta

(KOM(2003) 823 lopullinen)

(CON/2004/19)

(2004/C 158/03)

1. Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 30 päivänä huhtikuuta 2004 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lyhyen aikavälin tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 1165/98 muuttamisesta (jäljempänä 'asetusehdotus').
2. EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 105 artiklan 4 kohdan ensimmäiseen luetelmakohtaan. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.
3. Asetusehdotuksen tavoitteena on parantaa Euroopan unionin (EU) yritystoimintaa koskevia lyhyen aikavälin tilastoja. Asetusehdotuksessa edellytetään erityisesti teollisuustuotteiden tuontihintaindeksin sekä palveluiden tuottajahintaindeksin laatimista. Lisäksi asetusehdotuksen mukaan tietyt tärkeät taloudelliset indikaattorit olisi kerättävä tiheämmin aikavälein ja lyhyempiä toimitusaikojana noudattaen.
4. EKP on määrittänyt ne lyhyen aikavälin tilastot, joita se tarvitsee rahapolitiikan harjoittamista varten.⁽¹⁾ Asetusehdotus on osa Euroopan rahaliiton (EMU) tilastollisia vaatimuksia koskevaa toimintasuunnitelmaa (EMU-toimintasuunnitelma), jonka Euroopan komissio (Eurostat) laati läheisessä yhteistyössä EKP:n kanssa Ecofin-neuvoston pyynnöstä. EMU-toimintasuunnitelma edellytti asetuksen (EY) N:o 1165/98 piiriin kuuluvien tilastojen parantamista. Asetusehdotus on myös tärkeä ottaen huomioon Ecofin-neuvoston 18 päivänä helmikuuta 2003 hyväksymät tärkeimmät Euroopan talousindikaattorit (jäljempänä 'PEEI'), joihin sisältyy kahdeksan tämän asetusehdotuksen kattamaa indikaattoria. EKP suhtautuu myönteisesti olemassa olevaan kansallisten tilastolaitosten ja Eurostatin väliseen herrasmiehsopimukseen, jonka tavoitteena on varmistaa, että asetusehdotukseen sisältyvät PEEI:t julkaistaan PEEI-tavoitteiden mukaisesti ehdotetun asetuksen hyväksymispäivämäärästä riippumatta.
5. EKP suhtautuu erittäin myönteisesti asetusehdotukseen, joka sisältää suhdannevaihtelun arvioinnin ja rahapolitiikan harjoittamisen kannalta erittäin tärkeitä indikaattoreita. Lisäksi asetusehdotus on merkittävä askel kohti palveluja koskevien olennaisten kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten liikevaihto- ja tuottajahintatilastojen laatimista. Asetusehdotus on samassa linjassa tilasto-ohjelmakomitean sekä raha-, rahoitus- ja maksutasekomitean helmikuussa 2003 tekemien yhteisien ehdotuksien kanssa.
6. EKP suhtautuu erittäin myönteisesti siihen, että aikavälit ja toimitusajat ovat useiden indikaattoreiden osalta lyhyemmät. Taloudellista tilannetta koskevien EKP:n arvioiden kannalta ajantasaiset aggregoidut indikaattorit ovat tärkeämpiä kuin yksityiskohtaiset eritellyt tiedot.
7. EKP puoltaa myös asetusehdotuksen edellyttämää maantieteellistä erittelyä sen mukaan, onko uuden tilauksen tai hinnan alkuperä euroalueen sisällä vai euroalueen ulkopuolella. EKP tarvitsee tätä erittelyä euroalueen taloudellisen kehityksen erottamiseksi euroalueen ulkopuolisesta taloudellisesta kehityksestä. EKP myöntää, että tämän erittelyn tekevät vain sellaiset jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön. On kuitenkin tärkeää, että myös euron tulevaisuudessa käyttöön ottavat jäsenvaltiot kykenevät tällöin toimittamaan tarpeeksi pitkiä aikasarjoja.

⁽¹⁾ Yleisiä taloustilastoja koskevat tilastovaatimukset, Euroopan keskuspankki, elokuu 2000. Katso myös Euroopan rahapolitiikan instituutin lausunto ehdotuksesta neuvoston asetukseksi lyhyen aikavälin tilastoista (CON/97/19).

8. EKP suhtautuu myönteisesti asetusehdotuksen luomaan mahdollisuuteen laatia tietyt euroalueen indikaattorit ns. eurooppalaista otantamenetelmää käyttäen. Kun otetaan huomioon, että resurssit ovat rajalliset ja on tarpeen asettaa prioriteetteja, näin voidaan parantaa euroalueen tilastoja ja samanaikaisesti vähentää resurssien tarvetta kansallisella tasolla. Samasta syystä EKP puoltaa sitä, että asetusehdotus huomattavasti vähentää pienten EU-maiden velvollisuuksia toimittaa tilastotietoja ja antaa näille maille mahdollisuuden keskittyä pääaggregaattien keräämiseen.
9. Asetuksen (EY) N:o 1165/98 piiriin kuuluvien jo olemassa olevien tilastotietojen vertailukelpoisuuden parantaminen vaatii lisäponnistuksia. Vaikka vuoden 1998 jälkeen on edistytty huomattavasti, useat tekijät heikentävät yhä euroalueen aggregaattien laatua ja kansallisten tietojen vertailukelpoisuutta; näitä tekijöitä ovat esimerkiksi kausi- ja työpäivätaoituksia sekä tarkistuksia koskevat erilaiset kansalliset käytännöt.

B. Yksityiskohtaiset huomiot

10. EKP suhtautuu myönteisesti vuodesta 2005 laadittavaan uuteen tuontihintamuuttajaan (liitteessä oleva A osa) sekä sen toimittamiselle suunniteltuun määräaikaan. Tämä muuttaja tulee antamaan euroalueen hinta-analyysiä varten tärkeitä lisätietoja. EKP edellyttää tätä muuttajaa voidakseen tehdä päätelmiä teollisuustuotteiden tuontihinnoista silloin, kun euroalueen tuontia euroalueen ulkopuolelta tarkastellaan kokonaisuutena.
11. Työllisyyden, tehtyjen työtuntien ja bruttopalkkojen osalta asetusehdotuksessa edellytetään neljännesvuosittaisia tietoja kolmen kuukauden toimitusajalla (kaksi kuukautta työllisyyden osalta). EKP pitää tietojen toimittamista neljännesvuosittain yhdessä pitkän toimitusajan kanssa epätyytyttävänä. Euroalueen pääaggregaattien osalta tietojen tulisi olla saatavissa kuukausittain ja toimitusajan tulisi olla enintään kuukausi.
12. EKP on tyytyväinen huomattessaan, että tilastojen toimitusaikaa lyhennetään ja että rakennusalalla siirrytään neljännesvuosittaisista kuukausittaisiin tilastoihin (liitteessä oleva B osa).
13. EKP suhtautuu myönteisesti suunniteltuun rakennusalan tuottajahintamuuttujan laatimista koskevaan toteutettavuustutkimukseen. Muuttaja täydentäisi nykyistä rakennuskustannusmuuttujaa, joka on luonteeltaan panoshintaindeksi, sillä tuottajahintaindeksi on hinta-analyysin kannalta soveliaampi.
14. EKP suhtautuu myönteisesti suunniteltuihin huomattaviin parannuksiin palveluiden tilastoinnissa ja erityisesti tuottajahintaindeksin käyttöönottoon. Indeksit tulevat olemaan hyödyllinen euroalueen hinta-analyysissä ja se tulee myös edistämään kasvuennusteiden laatua kansantalouden tilinpidossa. Koska PEEI-julkaisutavoite on tuottajahintaindeksin osalta viimeistään kaksi kuukautta raportointivuosi neljänneksen lopun jälkeen, EKP ehdottaa, että asetusehdotuksen mukainen kolmen kuukauden toimitusaika mukautetaan vastaamaan tässä yhteydessä tarkoituksenmukaisempaa PEEI-julkaisutavoitetta. Asetusehdotuksessa asetetaan myös päivämäärä, johon saakka luettelo tuottajahintaindeksin kattamista palveluista voidaan muuttaa (liitteessä oleva D osa). Koska nyt kehitetään täysin uusia tilastoja, tällä rajoituksella saattaa olla kielteisiä vaikutuksia. Palveluiden tuottajahintatilastojen kattavuus tulisi olla muutettavissa sen mukaan, mitä tietoja tarvitaan. Siksi EKP ehdottaa, että määräaika poistetaan.
15. EKP suhtautuu myönteisesti siihen, että asetusehdotus lyhentää tilastotietojen toimitusaikoja kolmesta kuukaudesta kahteen kuukauteen palveluita koskevan liikevaihtomuuttujan osalta. EKP kannattaa myös suunniteltua toteutettavuustutkimusta, joka koskee liikevaihtomuuttujien kuukausittaisia laatimista.

Annettu Frankfurt am Mainissa 24 päivänä toukokuuta 2004.

Jean-Claude TRICHET

EKP:n puheenjohtaja